

- Hedrande att svenska elektriker står på tearbetarnas sida!



K. Krishnasamy
Fackordförande
Puthiya Thamizhagam
Plantation Labourers
Union, PT.

Varför lockoutade BBTC Manjolai Estate, inom Singampatti Tea Estates?

- En generalstrejk organiserades av vår fackförening - PT.

Huvudorsakerna till konflikten är följande:

- Att hävda tearbetarnas mänskliga rättigheter.

- Att se till så att lagen - Plantation Labour Act (1951) - omfattar alla som arbetar på dessa teplantager.
- Att få igenom en löneförhöjning för alla tearbetare från Rs 53 till Rs 150 per arbetsdag. (100 Rs är ca 20 S kr)

- BBTC:s lokala förvaltningschef utlyste en lockout inom Singampatti efter tretton dagars strejkande, eftersom BBTC misslyckades att bryta strejken som faktiskt började på Oothu Estates.

Med vem förhandlade Manjolais tearbetare; Var det arbetsgivare-representanterna på Manjolai? Singampatti Tea Estates eller BBTC?

- För att kunna besvara denna fråga, behövs en kort beskrivning av Singampattis teområde. Bombay Burmah Trading Corporation, BBTC är ett företag som har varit verksam över 140 år här. Singampatti Tea Estates är ett nätverk av teplantager som sträcker sig över delstaterna Tamilnadu och Karnataka.

BBTC odlar flera grödor såsom te, kaffe, kardemumma och peppar,

vilka de marknadsför globalt.

Plantagerna i Tamilnadu finns på Nilgiris-, Coimbatore- och Tirunelvelidistrikter.

År 1929 arrenderade BBTC i Tirunelveli 8 374 acres av Singampatti Jamin i västra ghats vid Manjolai i Ambasamudram Taluk för en period av 99 år. Kontraktet under-tecknades då mellan Zamindar av Singampatti och BBTC.

BBTC äger sju plantage-avdelningar inom Singampatti Tea Estates.

Den administrativa indelningen är följande:

Manjolai, Sunnambu, Nallu Mukku (övre), Nallu Mukku (lägre), Kuthiraivetti, Kakkachi och Oothu.

MANJOLAI är ett namn som p.g.a. sin enkelhet och skönhet ofta används för att beteckna alla de sju teavdelningarna.

I våra sammanhang använder vi inom PT faktiskt ordet "Manjolaiarbetare", fast vi avser alla dessa sju avdelningar.

Alla Manjolais tearbetare förhandlade genom vår fackförening PT med arbetsgivaren BBTC för att höja dagslönen från Rs. 53 till Rs. 150.

Trots att andra fackföreningsledare som finns inom Singampatti inte deltog i själva strejken eller i förhandlingarna, var alla tearbetare inom Singampatti med i strejken.

Förhandlingarna misslyckades p.g.a företagsledningens förkastliga ståndpunkt till lönefrågan.

Deltstatsförsamlingens representanter ville inte heller komma till förhandlingarna för att försvara tearbetarnas välfärdsfrågor enligt Tearbetarelagen. En möjlig förklaring till dess totala passivitet är finansieringen av den kommande valkampanjen som sponsras av mäktiga privata företag. Det regerande partiet vågade inte riskera sitt sponsorstöd! Det var ekonomiskt bättre för dem att förbli tysta!

Vilka krav framförde tearbetarna före Tirunelvelimassakern?

- De krävde en snabb lösning på de långvariga lönetvister inom Singampatti. Att åtta timmars arbetsdag, enligt ILOs regler, skulle införas. Att tillfälliga arbeten skulle omvandlas till fasta anställningar. Att de 652 tearbetare (inklusive 198 kvinnor och 15 barn) som satt i Tiruchirapallifängelset - sedan drygt två månader efter en demonstration som vi framhöll utanför District Collectors kontor den 7 och 8 juni 1999 - skulle friges.

PT krävde också att Delstatsförsamlingen i Tamilnadu skulle överta förvaltningen av de teplantager som drivs av BBTC.

Hur har tearbetarna det idag i Manjolai?

- Tearbetarna förvägras mänskliga rättigheter i enlighet med ILO- och FN-standarder. De saknar de enklaste bekvämligheterna i sina bostadsbaracker som kallas för "Lines".

Lönen har dock nu höjts från Rs. 53 till Rs. 74.

Grundnormerna

- Grundnormerna beträffande arbetstider, medicinska faciliteter, fri-

PT = Puthiya Thamizhagam Plantation Labourers Union, vars ordförande är Krishnasamy. (PT är den nyaste fackliga organisationen på Singampattis teodlingar.)

Andra fackföreningar inom Singampatti Tea Estates

INTUC (som samarbetar med Indian National Congress).
AITUC (som samarbetar med Indiens Kommunistparti).
LFP (som samarbetar med DMK).
ATP (AIADMK).
CITU (Indiens Marxistiska Kommunistparti).

Personalföreningen (som är en icke facklig samsarbetsgrupp mellan arbetsgivaren och vissa av arbetsgivaren invalda anställda).

tidsmöjligheter och nödvändigheter såsom dricksvatten, toaletter och möjligheter till sjukhusvård för tearbetarnas barn är mycket bristfälliga eller saknas.

Arbetsbostäder "Lines" och transportmöjligheter ordnas inte av BBTC.

Nära 2 500 dagavlönade tearbetare förvägrades arbete under det senaste året.

Maskiner har införts för att överta traditionellt kroppsliga arbetsuppgifter och arbetare som protesterade mot de hälsofarliga mekaniseringarna avskedades.

Sexuella övergrepp på kvinnliga tearbetare, förnekande av minimala bekvämligheter för kvinnor med mens och förnekande av tid för att amma barn under ett års ålder är inte alls ovanligt.

Olika former av trakasserier och misshandel förekommer, om arbetarna uttrycker sig kritiskt mot föreläsningsledningen.

Det är värt att notera att dessa iakttagelser är gjorda av Distriktsförvaltningen, som för övrigt under dessa omständigheter är på BBTCs sida.

Ambasammudram som är vice Arbetsmarknadskommissarie i Tirunelveli och biträdande polisinspektör, besökte Manjolai. Han intervjuade tearbetare och rädde dem att samarbeta med Singampattis ledning för att återställa ett normaltillstånd. Han rädde även Singampattis ledning att ha en välvillig inställning till tearbetarnas krav (Såsom kraven på toaletter, sjukvård, dricksvatten, underhåll av bostadsbaracker mm.)

Cheranmahadevi från Revenue Divisional Officer (Distriktets skatteintäktsschef) var ansvarig för utredningen på teplantagen.

Han lade fram en rapport, där det ställs stora krav på tearbetarna. Rapporten slår också fast att endast de tearbetare som anses vara "lojala" mot Singampatti, bör få möjligheter till "Tiffin" (raster) och att bara deras bostäder bör underhållas.

Så här skriver han i sin rapport: "Jag (Collector) hade instruerat vice Arbetsmarknadskommissarien att vidta åtgärder enligt lagen."

(Enligt skriftlig försäkran av Thiru K. Dhanavel, I.A.S, Collector Tirunelveli Distrikt; Valfärdsdomare Thiru S. Mohan, Utredningskommitté, daterad den 29 oktober 1999).

- Detta dokument visar BBTC-ledningens och Distriktsförvaltningens omänskliga inställning på tearbetare.

Kastlösa tearbetare

En av de viktigaste orsakerna för tearbetarnas urusla sociala förhållanden är det faktum att de flesta tearbetare tillhör "Kastlösa" (Scheduled Castes eller Untouchables, enligt den hinduiska social-religiösa samhällsordningen).

- För detaljer om det Indiska kastväsendet, tearbetarna och deras sorgliga öden de senaste 100 åren hänvisar jag bl. a till boken "Asian Drama" av Gunnar Myrdal. (Även Jan Myrdals "Indien väntar", är mycket intressant läsning.)

Är tearbetarna inom Singampatti informerade och medvetna om att Oothus organiska te är Rättvisemärkt/FLO och KRAV/IFOAM-certifierad i Sverige?

- Tearbetarna känner till att organiskt te från Oothuavdelningen exporteras till Europa och att det säljs till ett rimligt pris. Mer än så känner de inte till.

Får tearbetarna och deras fackliga organisationer träffa representanter från FLO och IFOAM, när de besöker Singampatti för att göra kontroller? Har de någon löpande kontakt med dessa certifierare?

- Tearbetarna får inte träffa några som helst besökare från utlandet. Inte heller representanter för Mänskliga Rättigheter.

Under sådana eventuella besök förflyttas de flesta tearbetare till andra sidan av berget! Men vi på PT välkomnar FLO- och IFOAM-representanter från Sverige/Tyskland! Vi vill gärna ordna diskussionsträffar med tearbetare för att kunna ge våra synpunkter till dessa besökare!

Får de dagsavlönade tearbetare kommunicera fritt med fackföreningar i Sverige?



AB Rättvisemärkt informerar på sin hemsida att detta te kommer från **Needwood** i Sri Lanka. Och **KRAV** har meddelat att KFs te kommer från Oothu, Singampatti/BBTC i Indien. På tepaketet står det att teet kommer från **Oothu** i södra Indien. Vad anser Konsumentverket om detta?

- Som regel tillåts inte detta! Vi på PT föreslår att de svenska fackföreningar som vill visa solidaritet med tearbetare inom Singampatti ställer detta som ett krav för FLO och IFOAM, inför en eventuell certifiering av teet. Det skulle vara en solidaritetsaktion värd namnet!

Vilka relationer har PTs medlemmar med de andra fackens medlemmar?

- Nästan 80 % av tearbetarna inom Singampatti Tea Estates är medlemmar i PT. De andra fackföreningarna ställer sig också bakom PT:s lönekrav.

Men de tearbetare som tillhör de andra fackföreningarna vill dock inte dra på sig BBTC-ledningens vrede. Därför måste de framträda såsom "lojala" medarbetare...

Ingen annan fackförening än PT är villig eller vägar att ta upp de problem som de "kastlösa" och därmed i praktiken utstötta arbetare har i Tamilnadu.

Den fackliga passiviteten beror på deras ideologiska svaghet och ekonomisk sponsring från BBTC.

Det beror också på deras "kastöverkänsliga" fackledare som själva anser sig tillhöra de högre hinduiska kasterna och absolut inte till de "kastlösa" (Schedule caste), dit tearbetarna tillhör.

Deltog alla tearbetare inom Singampattigruppen till de demonstrationer och strejker som PT organiserade, eller var det bara tearbetare från Manjolai Estate?

- Tearbetare från samtliga sju avdelningar deltog;

Manjolai, Sunnambu, Nalu Mukku (övre/lägre), Kuthiravetti, Kakatchi och Oothu.

Singampatti står för alla sju avdelningar. Namnet Singampatti betecknar alla dessa teavdelningar sedan den odlingsbara marken överfördes till BBTCs förvaltningsansvar.

- Av 8 000 tearbetare inom Singampatti är nästan 80 procent medlemmar i Puthiya Tamizhagam Plantation Labourers' Union, PT.

Vad beträffar den fackliga medlemsstyrkan, ligger fackföreningarna i följande storleksordning efter PT;

INTUC, CITU, LPE, ATP och AITUC.

Varför startade PT en ny fackförening vid Singampatti? Varför gick inte tearbetarna med i de fackföreningarna som redan fanns där?

- Jag besökte BBTCs plantageom-

råden under en valkampanj till riksdagen 1988. Där fick jag tillfälle att övernatta hos en tearbetarefamilj. Då fick jag träffa även andra tearbetare och fick höra vilka problem de har.

De andra fackförbunden har sina politiska anknytningar till nationella partier. De ville inte ta itu med de omänskliga problem som de kastlösa tearbetarna har.

Alla de andra fackförbunden misslyckades totalt!

- Dels p.g.a deras system för fackliga medlemsavgifter.
- Dels därför att dessa fackförbund lyder under respektive politiska huvudmän i Chennai som samarbetar med BBTC-administrationen.

Alla dessa fackliga ledare lever antingen under ett hot eller är korrumperade eller kanske både och...

Därför önskade tearbetarna ingenting annat än att få en ny fackförening med ledare som har en ny vision att våga ta sig an det socialt och politiskt marginaliserade folkets sociala problem.

PT har problem

- Den starkt kuperade topografin på bergen, det hårda klimatet samt avsaknaden av transport- och kommunikationsmöjligheter hindrar effektivt för oss inom PT att ordna fackliga eller politiska möten bland tearbetarna för att organisera fler.

De som lever på Tamilnadus slätter har mycket bättre förutsättningar!

Därför PT

- Den allra viktigaste orsaken till bildandet av PT är att de flesta fackföreningsledare här kommer från de högre socialstegen - medan arbetarna finns längst nere på dessa.

Dessa fattiga, utarmade arbetare har migrerat från de angränsande slätterna för att fly från de kastbetingade illdåden i deras hembyar.

De flesta tearbetare har ingen skolutbildning och är därför analfabeter. PT fick deras förtroende för att organisera en fackförening, för dem - De

Kastlösa. Och just därför hatar hela det hinduiska etablissemanget PT.

Varför kallas PT i den indiska massmedian för att vara en politisk organisation för "De Förtryckta - Dalits" - och inte för att vara en vanlig fackförening?

- "Dalits" är ett "marathiord" som betyder "Förtryckt folk". Ordet används av V.T. Rajshekar, en redaktör för "Dalit Voice" (Daliternas Röst). "Dalits" vill omfatta alla förtryckta människor i Indien, inklusive religiösa minoriteter såsom kristna och muslimer.

- När Britterna lämnade Indien, påbörjades en "Indianiseringsprocess" som gynnade ungefär 15 procent av befolkningen - huvudsakligen *Brahmins, Banias* och andra höga kaster.

Efter 50 år, med en ny marknads ekonomi, lyckades en annan grupp som består till ca 60 procent av OBC-folket, åstadkomma förbättringar med hjälp av sociala program.

Nu har det indiska kastväsendet, med dess brahministiska kulturdominans, med fysisk våld och rena gangsters som "*Pindaris*" stigit upp mot de "*Kastlösa*". Dessa onda krafter lyckades kväva den av centralmyndigheterna initierade sociala processen innan den hann genomföras. Således finns det ett enormt behov av att tackla de problem som är knutna till kastväsendet - snarare än klassrelaterade problem som dock också finns.

Vår fackliga organisation och samtidigt en parti - PT - arbetar för de marginaliserade folken och i möjligaste mån även för andra lidande människor i Tamilnadu!

PT vill behandla tearbetarnas intressen som en kombination av kast- och klassproblem.

PT lägger tyngdpunkten på orsaker - snarare än att PT skulle orientera sig på något filosofiskt tänkande - såsom de andra politiska partierna och till de kopplade fackliga organi-

sationer gör.

En ny socialpolitisk rörelse behövs i Tamilnadu med en dagordning som försöker lösa arbetarnas praktiska problem. PT har tagit strid mot kastväsendets förtryck.

De andra politiska partierna och deras fackföreningar är rädda för att ta itu med det som egentligen är problemet.

"Med hjärtliga fackliga hälsningar till alla Elektrikers läsare!", säger ordförande K. Krishnasamy för Puthiya Thamizhagam Plantation Labourers Union,

P T .

KF:s egen biståndsorganisation

- Utan Gränser

håller med

Aktiebolaget

Rättvisemärkt i Sverige

- Jag läste artikeln "Bitter Harvest" som du sände till mig 31/5.

Vi är medlemmar i Föreningen Rättvisemärkt i Sverige och

du har redan fått ett svar från Bernt Lind

som jag ställer mig helt bakom.

Jag har inga övriga kommentarer.

Vänliga Hälsningar

Den 11.8.2000

Lars Benon

Informationschef

Utan Gränser/Swedish Cooperative Centre

Box 30214

104 25 Stockholm

lars.benon@swecoop.se

www.utangranser.swecoop.se

...och huvudmannen - KF fortsätter att paketera

"Oothu Te från södra Indien" (Singampatti

Tea Estates, BBTC) som är både

Rättvisemärkt och KRAV-certifierat,

som om ingenting har hänt...

3 feet =0,914 m, 1 acre=40,47 a

Hittills har vi varit noga med att rapportera om "Tirunelvelimassakern" ur den borgerliga/ liberala massmedian i Indien! Här är en socialistisk tidningsrapport om "Manjolaimassakern" i ett förkortat sammandrag. <http://www.wsw.org>

World Socialist Web Site rapporterar den 16.12.1999

om Manjolaimassakern!



Det är omöjligt för utomstående att få ta foton på tearbetarnas "Lines" på Manjolai Tea Estates som ligger på BBTCs privata områden. Men de verkar likna - i bästa fall - sådana här baracker i Nazitysklands koncentrationsläger, enligt de indiska tearbetareskildringarna. Den här finns i Terezin Teresienstad i Tjeckien, där 140 000 judar, kommunister, socialdemokrater, liberaler och fackföreningsaktivister mördades under II V.K.

Över 2000 tearbetare från Manjolai Tea Estates har strejkat i över sex månader under ledning av Pudhiya Tamizhagam (Ny Tamil Nadu), PT.

Den fackliga kampen började i februari 99 efter det att facket krävde 8 timmars arbetsdag i enlighet med Labour Act. Tearbetarna måste gå i branta bergsslutningar ca 7 km från bostadsbarackerna ("Lines"), till arbetsplatsen där arbetet börjar kl 7.30 och slutar kl 4.30, med en kort lunch kl 12.

De är inte tillåtna att lämna sina arbetsplatser ens för att utträta sina naturbehov! Och har de urinerat kan arbetsledarna kräva att de ska visa den exakta platsen för att kunna kontrollera att arbetaren inte bara har vilat sig en stund...

Eftersom arbetsgivaren (Singampatti Tea Estates/ BBTC) vägrade diskutera om arbetstider, rekommenderade PT sina medlemmar att lämna arbetsplatsen kl 3.30 då tearbetarna lämnade de nyplockade tesäckarna vid kontrollstationen.

Arbetsgivaren svarade med att dra av halva dagslönen, trots att tearbetarna arbetade 8 timmar! Lönen ligger på 63 rupier per dag (ca 1,50 USD). Under tre månader fortsatte denna konflikt. Tearbetarna arbetade 8 timmar per dag och arbetsgivaren drog av halva lönen och vägrade komma till förhandlingsbordet.

Till Trichyfängelset

Den 7 juni arrangerade 1600 tearbetare, 650 män och 950 kvinnor och 25 barn ett demonstrationståg till det regionala regeringskansliet i Tirunelveli. Polisen släppte inte fram dessa demonstranter till kansliet, där de ville överlämna ett protestbrev om läget på Manjolai. När demonstranterna ändå för-

sökte komma fram, arresterade polisen 450 män som transporterades till Trichyfängelset som ligger ca 300 km från Tirunelveli.

Den 8 juni demonstrerade kvinnorna framför samma regeringskansli med kravet på att frisläppa de arresterade männen. Polisen fängslade då 200 kvinnor och 15 barn som också transporterades till Trichyfängelset.

Manjolaimassakern

Den 23 juli anordnade PT en ny demonstration som blev den i Indien ökända Manjolaimassakern! Polisbrutaliteterna var hemska även mätt i indiska förhållanden! **17 demonstranter dog och 500 skadades! Fortfarande saknas 18-20 personer!** De kan också ha drunknat i Tamaraparaniflodan!

Efter "Manjolaimassakern" undersökte generalsekreteraren för Human Rights Commission, Karthekeyan, bakgrunden till massakern och han meddelade att han inte funnit några "slavarbetare" på Manjolai, men han erkände att villkoren för tearbetarna på plantagerna var "slavaktiga"! Karthekeyan är chef för CBI som är den indiska samarbetspartnern till USAs FBI.

Linerrooms

Tearbetarnas bostadssituation är omänskliga även mätt i indiska förhållanden! Deras överfyllda bostadsghetton kallas för "line-rooms". De är långa baracker med ihåliga väggar. De långa barackerna är fördelade med tunna mellanväggar till smårum på ca 10 feet bredda och 18 feet långa smårum. Varje rum har en liten veranda, kök och ett rum. Detta tränga utrymme ska tre familjer dela på! Det bor 12 eller fler personer i varje sådant rum! Där lagar de sin mat och sover - alla tre familjer på ca 180 feet²! Denna sociala situation har ändå fått både Rättvisemärkning och KRAV-certifiering i Sverige!

3 feet = 0,914 m, 1 acre = 40,47 a



Aktiebolaget RÄTTVISEMÄRKT

Pressmeddelande

1997-04-16

Ärkebiskopen om Rättvisemärkt

Svenska kyrkan har varit starkt engagerad i etableringen av Rättvisemärkt i Sverige.

Tre av medlemsorganisationerna i **Föreningen för Rättvisemärkning** i Sverige, är direkt knutna till Svenska Kyrkan; Lutherhjälpen, Svenska Kyrkans Mission och Stiftelsen för Riksskyrklig verksamhet.

Nu ser alla - från högsta ledning till enskilda församlingar - fram emot att med Rättvisemärkt som symboliskt redskap i vardagen kunna handla för en rättvisare värld.

- Att handla Rättvisemärkt är en ny möjlighet för oss i Sverige - enskilda, församlingar och företag, säger ärkebiskop KG Hammar i ett uttalande inför lanseringen.

- Vi har fått ett redskap för att även i den dagliga konsumtionen uttrycka våra värderingar, fortsätter ärkebiskopen. Rättvisemärkta varor ger producenter i Syd en stabil inkomst, som innebär att de själva kan ta ansvar för sin framtid.

Genom att handla Rättvisemärkt kan vi påverka utvecklingen i världen åt ett rättvisare håll.

www.raettvist.se

Katolska kyrkans **Caritas** som är medlem i Aktiebolaget Rättvisemärkt har ett omfattande fältarbete just i Tamilnadu - sedan flera år tillbaka. Visste de inte heller något om Tirunelveli massakern?

Pressmeddelande

1998-07-21

Nu byter vi namn och bildar bolag!

Föreningen för Rättvisemärkning har bytt namn till Föreningen för Rättvisemärkt, Sverige. Beslutet om att byta namn på föreningen fattades under föreningens årsmöte.

Orsaken till namnbytet är att få en enhetlig koppling till varumärket Rättvisemärkt.

Under årsmötet beslutades även att bilda ett bolag, **Rättvisemärkt i Sverige AB**, för att sköta den kommersiella delen av varumärket.

Bolaget kommer bl a att sköta marknadsföring, licentiering och kontroll. För mer information kontakta Bernt Lind.

Föreningen för Rättvisemärkt, Sverige.

Pressmeddelande

2000-05-03

Ny ordförande i Rättvisemärkt

Medlemsorganisationerna i Rättvisemärkt har valt **Lars-Olof Hellgren** till ny ordförande. Lars-Olof har under flera år arbetat för Svenska kyrkan i Uppsala, men driver numer ett eget företag. Han har även varit kampanjledare för **Jubel 2000**.

- Vi hälsar Lars-Olof välkommen till oss och tror att hans erfarenheter av ideella organisationer i kombination med hans företagskunskaper kommer att gagna Rättvisemärkt på sikt, säger Bernt Lind, generalsekretärer i Föreningen för Rättvisemärkt.

www.raettvist.se

Om Rättvisemärkt

Grundad 1996
Rättvisemärkt består av en förening och ett bolag.
Ingår i ett internationellt nätverk.

Utfärdar licenser för Rättvisemärkt. Garanterar att produkter märkta med Rättvisemärkt uppfyller kraven. Opinionsbildning om Rättvisemärkt handel.

Rättvisemärkt ger dig möjlighet att bidra till en rättvisare världshandel. Social, ekonomisk och demokratisk utveckling gynnas i områden där Rättvisemärkt livsmedel framställs.

Märkningen garanterar odlare och lantarbetare skälig ersättning för sitt arbete.

Rättvisemärkt-licenser utfärdas av Föreningen för Rättvisemärkt, Sverige i samarbete med systerorganisationer i mer än tio länder.

PLATTFORM
(Fastställt vid årsmötet i Stockholm den 30 oktober 1996.)

Den internationella handeln har under de senaste åren präglats av en allt längre gående liberalisering.

De tidigare GATT - avtalen har ersatts av internationella regelverk övervakade av den nya internationella världshandelsorganisationen, WTO. Dessutom har bildandet av regionala handelsblock påverkat utvecklingen av världshandeln. Detta har lett till att situationen för de råvaruproducerande länderna framförallt i Syd att göra sig gällande inom den internationella handeln ytterligare försvårats. I många olika länder har insikten ökat om att den internationella handeln i dag alltmera sker på icke jämbördiga villkor.

För att förändra denna situation har i ett antal länder bildats organisationer som utfärdar licenser för

Rättvisemärkt produktion av ett antal jordbruksprodukter. Dessa utgör förebild till motsvarande organisation i Sverige. Rättvisemärkt är inte ett biståndsprojekt utan ett handels-samarbete som syftar till att öka småproducenters, och organisationer som representerar dem, möjligheter att hävda sig i den internationella konkurrensen. Producenterna garanteras en långsiktig affärsrelation, möjlighet till forskotts betalning och ett pris som ligger över respektive varas världsmarknadspris.

Rättvisa, solidaritet, jämlikhet och respekt för mänskliga rättigheter skall vara grundläggande principer för samarbetet.

Genom att förbättra de sociala och ekonomiska förutsättningarna för producenterna kan de ta större hänsyn till de ekologiska förhållandena och därmed öka möjligheterna för en hållbar utveckling. De producenter som har anställda ges även bättre förutsättningar att fullgöra sin roll och sina skyldigheter som arbetsgivare.

Rättvisemärkt ger konsumenten en

bättre möjlighet att genom sitt val av sin vara bidra till en positiv utveckling i Syd. Varan tillförs därmed ett mervärde. Föreningen för Rättvisemärkt, Sverige är angelägen om att främja, stärka och utveckla de villkor, principer och målsättningar som ligger till grund för de existerande internationella Rättvisemärkt-systemen.

Det finns i dag internationella och gemensamma register för kaffe, te, kakao, bananer, apelsinjuice, socker och honung.

Varje register har skapat kriterier som producenter och/eller organisationer måste uppfylla för att kunna upptas i registret. Föreningen ansluter sig till de internationella registren och accepterar därvid de regler som gäller.

Vid framtida arbete med förändringar och justeringar i registrens inriktning och regelverk skall föreningen aktivt agera utifrån:

FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna.

FN:s konvention om barnens rättigheter.

De mest grundläggande ILO-konventionerna;

Förenings- och förhandlingsrätt (87 och 98), Barnarbete/minimi-ålder (138), Diskriminering och Lika lön (111 och 100) och Förbud mot tvångs- och slavarbete (29 och 105).

Dessa konventioner kallar ILO för "basic human rights".

Föreningen skall även verka för att register skapas för fler produkter, även andra än jordbruksprodukter.

www.raettvist.se

KF fortsätter att paketera Oothu Te från Södra Indien (Singampatti Tea Estates/BBTC) som är både Rättvisemärkt och KRAV-certifierat. Som om ingenting har hänt...

Vart går pengarna?

Den vanlige kaffeodlaren säljer sin skörd till en uppköpare. Priset skiftar mycket, det kan fördubblas – eller halveras – inom en månad.

Uppköparen skriver ofta kontrakt på skörden i förväg och lämnar ibland förskott i form av lån med mycket hög ränta.

Uppköparen säljer råkaffet till en exportör som i sin tur säljer det vidare via kaffebörsen i New York. Där kan kaffet byta ägare flera gånger innan det slutligen köps av rosteriet i Europa, för att förädlas vidare.

Världsmarknadpriset skiftar beroende på nyheter och rykten om god skörd, frost, torka eller oroligheter i det viktigaste kaffeodlande länderna.

I år har världsmarknadpriset på kaffe pendlat, ibland har det varit högt, ibland lågt.

Odlarna har ändå inte fått mer än cirka hälften av priset på kaffebörsen. Resten har mellanhänder och börspekulanter tagit hand om.

De kooperativ och odlarsammanslutningar som producerar Rättvisemärkt, som sålt direkt till rosteriet, får ungefär hälften av det nuvarande butikspriset på kaffe.

När världsmarknadpriset är högt ger det en bra förtjänst. När världsmarknadpriset blir lågt garanteras kooperativet eller odlarsammanslutningen att produktionskostnaden är betald.

Det är en stor trygghet och har ofta inneburit dubbla priset mot världsmarknadpriset.

Bondens kooperativ har avtal direkt med rosterierna. Också en Rättvisemärkt bonde kan få betalt i förskott, men utan oskäligen räntor.

www.raettvist.se

Utöver vd-lönen får vd Bernt Lind en Tantiem (Bonus) på 5 procent av AB Rättvisemärkts rörelseintäkter, enligt egen information till PRV.

Bernt Lind, VD för

Aktiebolaget Rättvisemärkt i sin glans...

Etisk handel en rättighet eller en skyldighet för konsumenterna?

Den övervägande delen av det som vi konsumerar är importerat och producerat i andra länder.

Det finns dock en väsentlig skillnad i hur produktionen går till i de olika länderna.

Skillnaden i formen för produktion består i att I-länderna har en fungerande lagstiftning, det finns fungerande regler och avtal, som reglerar förhållandet mellan människorna som arbetar i produktionen och uppdragsgivarna.

I U-länderna är förhållandet annorlunda. Lagar och avtal finns visserligen men är många gånger satta ur spel. Att kringgå lagstiftningar och avtal är mycket vanligt och syftet är många gånger exploatering av arbetskraft eller omsatt i termer av – lägsta möjliga produktionskostnad.

Människorna som arbetar i produktionen är i mycket stor utsträckning i praktiken rättslösa.

Inflytandet för dessa människor på sin arbetsituation är mycket liten och i många länder har rättigheten att driva exempelvis fackföreningar eller andra former av intresseorganisationer i praktiken eliminerats.

De grundläggande mänskliga rättigheterna respekteras i många fall inte.

Vi vet alla att den ökande fattigdomen i U-länderna och exploateringen av människor ofta går hand i hand.

Världshandeln domineras av en handfull aktörer som köper råvaror, halvfabrikat och förädlade varor på världsmarknaden från U-länderna och säljer dem vidare i I-länderna.

De produkterna bär för oss konsumenter mycket välkända varumärken.

Det paradoxala i agerandet hos ett stort antal aktörer på världsmarknaden, som är verksamma inom han-

deln, är att man uppträder på olika sätt i I-länderna och U-länder.

Agerandet i I-länderna går ut på att skapa ett förtroende gentemot konsumenten med varumärket som symbol. Varumärket är kopplat till olika egenskaper som företaget vill framhålla.

En av de viktigaste egenskaperna som framhålls är att man tar ansvar för de mänskliga värdena. Man framstår som företag med en god moral och etik. I U-länderna kan agerandet vara det motsatta.

Den marknad och det agerande som växer fram är mycket positivt det vill säga allt fler företag vill framstå som goda aktörer. Man vill införa konsumenten framstå som företag med ett ansvar utanför aktieägarnas begränsade krav. Det är inte enbart ett lågt pris på produkten och produktionen som är avgörande för framgången.

Det handlar om att ha konsumenternas förtroende och bevara det långsiktigt. De företagen är väl medvetna om dels konsumentens makt men också den kunskap som dagens konsument har.

När du som konsument går i din daglivarbutik kan du ta ställning och utöva din makt genom att välja produkter som bär varumärket Rättvisemärkt och samtidigt påverka företagen i den internationella handeln att bli motorer i en positiv och mer human utveckling av den internationella handeln.

Bernt Lind
Rättvisemärkt www.raettvist.se

Aktiebolaget Rättvisemärkt i Sverige

Syftet är att kommersialisera varumärket Rättvisemärkt som Föreningen Rättvisemärkt har sålt till bolaget. Rättvisemärkt är numera ett vinstdrivande privat aktiebolag. "Starta Eget Boxen Dick AB" ligger i bakgrunden enligt PRV.

"Sunda bananer" från ICA

Under 1999 var licensintäkterna från "Sunda bananer" en succé för AB Rättvisemärkt och för dess vd Bernt Lind som får bonuspengar (tantiem) på intäkterna. ICA-butikerna ökade bananförsäljningen med hela 682 procent!

AB Rättvisemärkts styrelse

Lars Olof Hellgren, styrelseordförande. Han har även egna bolag: L-O Hellgren & Partners AB, Kommanditbolag Global Consulting Group Sweden och Hellgrens Utbildningsservice. Se Hellgrens roll i **Sackeus AB, Jubel 2000** samt www.lotcobistand.org

Lars Inge Starkerud, vice vd. *Ekonom för strategiska ekonomiska frågor på LO.* Ledamot i bl a Svenska kyrkans Förvaltning AB, **SKFAB**. Se även **Sackeus AB**.

Bernt Lennart Lind, vd. *Han får utöver vd-lönen en Tantiem (Bonus) på 5 % av Rättvisemärkts rörelseintäkter.* Han har också en enskild firma "Pueblo" för import av kolonialvaror...

Övriga ledamöter
*Krister Gunnar Adolffson
Per Evert Tomas Brytting
Sven Erik Albert Kempe*

Suppleant i styrelsen 1999
för AB Rättvisemärkt i Sverige

Ragne Beiming, LO. *Ombudsman och bitr. enhetschef på LOs internationella enhet. Han ansvarar för FFI, FN, Bis-tandsfrågor, Mänskliga rättigheter i Asien, Afrika och Amerika.*

Ledamot i **Olof Palmes Internationella Centrum** och **LO/TCOs Biståndsnämnd**.

Aktiebolaget Sackeus

Vinstdrivande aktiebolag. *Startades 1986 som "Ekumeniska U-landsimporten AB" och "Aktiebolaget Kyrkornas i Sverige U-landsimport" av Diakonia, Lutherhjälpen och U-landsgruppernas samarbetsförening.*

Sackeus AB ägdes 1996 av;

Svenska kyrkans Förvaltning AB, SKFAB, Diakonia, Världsbutikern för Rättvisehandling. *Bakom SKFAB finns Lutherhjälpen och Svenska kyrkans mission. Största ägaren är Svenska kyrkan med 90,1% av aktierna. Sackeus AB skall tillgodose ägarens behov till konkurrenskraftiga priser inom Alternativ handel...*

Sackeus AB inriktar sin försäljning på tre kundgrupper: kyrkor, världsbutiker och dagligvaruhandel.

Förutom kaffe omfattar produkterna livsmedel och övriga varor vari inryms bruksföremål, artiklar för barn i form av leksaker och kläder samt artiklar relaterade till ägargruppen, t ex julkrubbor etc.

Producenterna gör inköp utifrån följande kriterier:

rättvisa, miljö, kvalitet, kvantitet, leveranssäkerhet och kontinuitet.

Målet är att under perioden öka Sackeus försäljning till nivån 20 miljoner kronor.

En sådan expansion förutsätter en ökad efterfrågan av de av Sackeus-produkter som säljs i dagligvaruhandeln, främst kaffe och andra rättvisemärkta produkter.

För närvarande uppgår denna del av försäljningen till 40 procent av omsättningen. Försäljningen till kyrkor och världsbutiker förutsätts fortsätta på samma nivå som tidigare.

Målsättningen är att resultatet skall uppgå till minst 1 miljon kronor, vilket motsvarar en vinstmargi-

nal på 5 procent.

"Aktiebolaget Sackeus importerar varor från Afrika, Asien och Latinamerika. Enligt Årsredovisningen 1999 arbetar Aktiebolaget Sackeus med Rättvis Handel (Fair Trade) och importerar från ett 50-tal producenter i ca 25 länder i Afrika, Asien och Latinamerika.

"Sackeus AB skall på affärsmässiga grunder importera och sälja varor från utvecklingsländer."

VD i AB Sackeus styrelse är Bertil Gunnar Norrhall som också är ledamot i Aktiebolaget Sackeusbutiker AB, samt driver ett eget handelsbolag "B & U Företagskonsult".

Lars Olof Hellgren, styrelseordförande i **AB Rättvisemärkt** i Sverige, är styrelseledamot i **AB Sackeus** och **AB Sackeusbutiker**. Se vidare **Jubel 2000**.

Caritas

www.caritas.se

"Caritas och katolska kyrkan skall stå på de förtrycktas sida och på alla sätt bidra till en rättvisare värld..." Caritas är länkad till bl a Diakonia, Lutherhjälpen...

"Det världsvida bistandsverket" är den Katolska kyrkans bistandsorganisation i Sverige och en del av Caritas Internationalis. "Detta unika nätverk ger Caritas möjlighet att nå ut med sitt arbete till världens alla hörn. Caritas bygger på lokalt deltagande och arbetet utgår alltid från behoven på plats." Caritas är medlem i Rättvisemärkt.

Caritas finns i Tamilnadu!

Caritas arbetar framförallt i två områden i Indien; i **Bihar** i norra Indien och i **Tamilnadu** och Kerala i södra Indien.

Trots Caritas aktiva närvaro i Tamilnadu har ingen information – tydligen? – kommit från Caritas till Aktiebolaget Rättvisemärkt och LO, trots att den katolska hjälpbiskopen William Kenney, CP gärna besöker LO-Vatikanen.

LO-TCO Biståndsnämnd

www.lotcobistandsnamnd.org

Ordförande
Wanja Lundby-Wedin, LO
Styrelseledamot
Ragne Beiming, LO
Se även **AB Rättvisemärkt**.

Ur LO-TCOs "Bistands-webb"

Jubel 2000

21 september – **Happening i Storkyrkan**, Stockholm. *Under kvällen firar vi den värld vi vill leva i och begreppet "Jubilee".*

Publiken inkluderar såväl den del av befolkning som redan känner till Jubel 2000 och en bredare allmänhet.

FFI rapporterar från Indien

Fackliga rättigheter vägras lantarbetare i Indien;

"Lantarbetare och kontraktsarbetare har varken rätt att organisera sig eller förhandla kollektivt."

(1999 års rapport avser i huvudsak händelser under 1998. Rapporten är sammanställd av Fria Fackföreningsinternationalen, FFI.)

Svenska kyrkans Jubel 2000

www.jubel.org
Kampanjledare **Lars Olof Hellgren** (ordförande i AB Rättvisemärkt). Mera information genom **Josephine Hellgren**, Jubel 2000;s kundtjänst. E-post; office@jubel.org

Svenska kyrkans Lutherhjälp

har särskilt nära samarbete i Indien! Av 169 milj kr satsas 11,7 milj kr i Indien där Church of South India har biskopar bl a i Tamilnadu.

Har inte heller Svenska Kyrkan informerat om Tirunelvelimassakern till AB Rättvisemärkt, där de är medlemmar?

KRAV svarar till Elektrikern

Det fackliga och medmänskliga engagemang som genomsyrar Pentti Lehtos artiklar om tearbetare i Tirunelveli i Elektrikern nummer 5 och 6 är berömvärd.

Engagemanget är äkta och saken är god. Det är rätt att bli arg när människor utnyttjas och att känna stark solidaritet med dem var än i världen de lever och verkar.

KRAVs arbete handlar också om ett värdigt liv på jorden. Vår huvudfråga är inte den fackliga, utan frågan om ett hållbart brukande av odlingsmarken i världen. Det ingår dock i KRAVs regler att man som arbetsgivare inte får kränka mänskliga rättigheter.

KRAVs regel 2.3.7 lyder:

"KRAV har rätt att underkänna produktion om arbetsvillkor och sociala förhållanden är undermåliga och uppenbart strider mot internationella konventioner som t ex FNs konvention om mänskliga rättigheter."

Elektrikerns kritik kan sammanfattas med att KRAV borde ha upptäckt befarade missförhållanden vid den aktuella teplantagen tidigare. Av svaret från Rättvisemärkts VD Bernt Lindh framgår att det är oklart vad som har skett på plantagen och vad som har ägt rum i staden Tirunelveli.

De aktuella teerna har blivit KRAV-godkända efter att vi fått ta del av kontrollrapporter från en annan ekologisk certifieringsorganisation som vi har avtal med.

Denna organisation är Schweizisk och heter IMO - Institut für marktökologie. IMO har gjort kontroller på plats varje år sedan 1989. Enligt en rapport från augusti 1997, som är den senaste KRAV har granskat, så är de sociala förhållandena goda.

En produkts KRAV-godkännande är alltid tidsbegränsat. När det gäller produkter där vi själva inte utför kontrollen på plats (återcertifierade

produkter) gäller godkännandet 18 månader. De aktuella teerna skall precis till att åter igen utvärderas.

I den processen kommer vi - liksom tidigare - att använda oss av kontrollrapporter från utländska kontrollorgan.

Vår breda erfarenhet av kontroll i andra länder har visat att den bästa kontrollen genomförs av organisationer som finns i det egna landet.

I detta fall finns inte något Indiskt kontrollorgan som kan hjälpa oss.

Då är den näst bästa lösningen ett kontrollorgan som har lång erfarenhet av att arbeta i det aktuella landet och helst har inhemska kontrollanter i detta fall alltså indier. Det är också viktigt att använda ett kontrollorgan som verkar oberoende både från arbetsköpare och arbets säljare.

Pelle Fredriksson
tf Informationschef, KRAV

Svar till KRAV Pelle Fredriksson

Det här handlar om krav på rättvisa enligt ILO och FN-standarder och ingen välvilja! Som jag förstär av ert svar, vill KRAV inte följa de krav och mål som ert eget internationella huvudorgan IFOAM uttalar sig för med avseende på ILO- och FN-standarder! Ingen har heller besökt BBTCs teplantager sedan augusti 1997. Det är långt över er egen gräns på 18 månader!

Det är ett graverande systemfel i både KRAVs och AB Rättvisemärkts regelverk att det inte görs några egna svenska kontroller om hur era egna målsättningar efterlevs!

Det är omdömeslöst av KRAV att ge så fullständigt förtroende till AB Rättvisemärkts vd, Bernt Lindh som själv ingenting vet om det här fallet.

Han har fått informationen från FLOs koordinator Olaf Paulsen långt efter mig. Lindh kände ju inte ens till detta före nr 6 publicering!

Den personen i hans kansli som gav mig alla FLO-informationer har därefter slutat. Undrar varför!

Om det schweiziska IMO har certifierat Oothu-teet utan hänsyn till ILO-standarder, så borde IFOAM upptäckt felet. Och i varje fall borde ni på KRAV protesterat, eftersom ni som anställd svensk personal borde ha ILO- och FN-standarder i "ryggmärgen".

Hur klarar era samveten av att så fullständigt klart strunta i de mänskliga rättigheterna då det handlar om indier?

Jag tror inte ett ögonblick på att de svenska bönderna inom LRF som är medlem i KRAV, skulle huka sig för er om de kände till att varken ILO eller FN-standarder krävs för en KRAV-certifiering, ifall produkten kommer från Indien...

Kan ni på KRAV verkligen ge 18-månaders garantier för inköp av te, när tearbetarnas sociala situation i sådana U-länder som Indien i verkligheten kan ändras till det sämre när som helst. Det har Singampatti-tragedin inom BBTC redan visat.

Händelserna i Tirunelveli och inom Singampatti Tea Estates /BBTC är väldokumenterade i flera av varandra oberoende indiska källor. Se faktalistan i Elektrikern nr 6 och surfa själv dit ifall ni inte tror på vad jag redan har redovisat.

I detta nummer av Elektrikern intervjuas dessutom de indiska tearbetarnas PT-fackordförande, K. Krishnamaway. (Se sidan 62.)

PT organiserar 80 % av alla tearbetare inom Singampatti Tea Estates. Det är fakta som måste respekteras!

Vilken sorts fakta saknar ni på KRAV (och AB Rättvisemärkt!), innan insikten om hur orättvist och omänskligt Oothu-te är? Bevis saknas sannerligen inte.

För mig verkar det som om alla berörda har känt till all fakta, men har räknat med att vi som konsumenter inte får veta det, eftersom Indien ligger så långt borta...

Därav kommer nu skammen att framstå ännu tydligare hos alla er som medvetet har gömt denna tragedi. Hur kan detta Oothu-te från Indien ens ha kunnat godkännas som Rättvisemärkt och KRAV-certifierat?

Pentti Lehto

KRAVs internationella huvudorganisation IFOAM redovisar på sin hemsida följande krav om ILO- och FN-standarder;

IFOAM homepage Basic Standards-Overview

10. Social Justice General Principles
Social justice and social rights are an integral part of organic agriculture and processing.

Recommendations All ILO conventions relating to labour welfare and the UN Charter of Rights for Children should be complied with.

All employees and their families should have access to potable water, food, housing, education, transportation and health services. Social security needs should be met, including benefits such as maternity, sickness and retirement benefit.

All employees should have equal wages when doing the same job and they must have equal opportunities irrespective of colour, creed and gender.

In all production and processing operations, labour conditions regarding noise, dust, light and exposure to chemicals should be within acceptable limits and workers should have adequate protection.

The rights of indigenous peoples shall be respected. Standards

10. 1. The certification programme shall ensure that operators have a policy on social justice.

10. 2. The certification programme shall not certify production that is based on violations of basic human rights (in cases of clear social injustice).

If you would like to have the Basic Standards for your record, please order the IFOAM BASIC STANDARDS 2000-08-19 22.04 IFOAM - Basic Standards: Social Justice
<http://www.ifoam.org/standard/social.html>

Vi på Alternativ Handel tycker det är bra att artiklar som din skrivs.

Den verksamhet som vi håller på med är inte lätt men är en utmaning och en del i utvecklingen mot en mer rättvis och demokratisk värld.

Alternativ Handel har bedrivit handel med producentkooperativ/företag i Latinamerika, Afrika och Asien i 30 år. Vår intention är och har alltid varit att ha en så nära kontakt med våra leverantörer som möjligt och lyssna till deras önskemål och följa deras utveckling.

Eftersom Alternativ Handel inte har någon import av te var vi heller inte medvetna om denna mycket tragiska händelse i Indien.

Vi kommer att ta kontakt med Föreningen för Rättvisemärkt och de svenska importörerna för att höra deras åsikter och vilka åtgärder som bör göras.

Vi tycker också att en sådan här artikel borde uppvägas med att visa på andra projekt inom rättvis handel.

Vi stödjer Rättvisemärkningen, men inser också att det är svårt att få hundra procentiga garantier för att villkoren i alla led uppfylles.

Vi menar att det är ett mycket viktigt arbete som görs och som har betydelse för utvecklingen mot en mer rättvis världshandel.

Vi tycker inte heller att det är korrekt att fördöma ett mångårigt arbete utifrån en, om än mycket tragisk händelse.

Alternativ Handel importerar t ex ett högkvalitativt Krav- och Rättvisemärkt kaffe från kooperativet UCIRI i Mexico, Cafe Organico.

Ett kooperativ som registrerades 1983 och som idag består av mer än 40 medlemskooperativ. Det är ett antal bondekooperativ som gått samman för att bli starkare och bättre kunna stå emot både aggressiva kaffeköpare och regeringens påtryckningar. Deras första mål var att själva kunna stå för lagring och transport

av kaffebönorna för att på så vis kunna vänta med försäljning till världsmarknadspriset var högre.

Idag har UCIRI byggt skolor, utvecklat hälsovården, startat egen bank och bildat konsumentkooperativ.

Bästa hälsningar
Ann Cathrine Carlsson
anncathrine@alternativhandel.com

Bravo Elektrikern!

Har läst artiklarna om tearbetarnas situation i Indien i Elektrikern 6/2. Man tror inte att det är sant att detta existerar år 2000!

När vi handlar, väljer vi ofta varor som är märkta med Rättvisemärket, eftersom vi i familjen - fram till nu - har trott att det skulle vara en garant för att några ören av det dyrare tepriset går till sådana åtgärder som skapar och garanterar mänskligare villkor för de arbetare och deras familjer som arbetar med Rättvisemärkta produkter.

Fy fan vad man blir besviken! Inte bara på KF, utan också på LO. Har LO blivit bara en fondförvaltare?

Stå på er på redaktionen! Jag kommer med intresse att följa fortsättningen - för det här är väl inte slutet på historien?

Med vänlig hälsning!
L.P. Linköping

Massakern i Tirunelveli

Vi har mottagit Ditt brev av den 28 augusti samt tidningen med artikeln om tearbetarna i Tirunelveli.

Vi känner dock inte till någonting om händelsen, och har inga sådana affärsrelationer till något berört företag eller organisation, att vi skulle kunna kommentera detta.

OKQ8 har ett visst strategiskt samarbete med KF och OK är medlemsorganisation i kooperativa Utan Gränser, som arbetar med själv till självhjälp i tredje världen.

Vi ställer oss bakom de kommentarer som lämnas av dessa.

Med vänlig hälsning
Cecilia Wikström
OKQ8 Information

Vi oroas!

Vi oroas mycket av informationen i Elektrikern om Rättvisemärkt och KRAV-certifierat te från Oothu - Singampatti, BBTC.

Som köpare av dessa kvalitetscertifieringar kommer vi att kräva största möjliga klarhet i vad som har hänt och varför, från både Rättvisemärkt och KRAV.

Därefter kommer vi att ta ställning till om vi kommer att köpa te med dessa kvalitetscertifieringar i fortsättningen.

Med vänlig hälsning!
Örebro den 29.8.2000

Kung Markatta AB
Lennart Olsson, vd.

Vi vill inte ta ställning!

MEDLEMMAR I
RÄTTVISEMÄRKT

Kriss, Kristna Studentrörelsen, Världsbutikerna för Rättvis handel, Svenska Kyrkans mission, Röda Korsets Ungdomsförbund, Caritas, Diakonia, Forum Syd, Konsumentföreningen Norrort, Lutherhjälpen, Svenska kyrkan, Sveriges Kristna Råd.

AB Rättvisemärkt är **medlem i FLO**
www.fairtrade.net

Konsumentrådet
stödjer Rättvisemärkt AB
www.konsument.a.se

MEDLEMMAR I

Utan Gränser

LRF, KF, Folksam, HSB, Riksbyggen, Sparbanken.
Stöds av Sida www.sida.se

MEDLEMMAR I

KRAV

Arla, Biodynamiska Produkter, Eco Trade, Ekologiska Lantbruk-arna, Ekokött, Everfresh Group, Fältbiologerna, Förbundet Djurens Rätt, LRF, Milko, Naturskyddsföreningen, Saba Trading, Samodlarna, Swedish Meats, Sv Kvarnföreningen, Sv Lantmännen, Sv Mjolk, SHS, Trädgårdsnäringens Riksförbund, Vattenbrukarnas Riksförbund.

KRAV är medlem i IFOAM
www.ifoam.org
Godkänts av
Livsmedelsverket www.slv.se

Det är lätt att finna fakta om Tirunelvelimassakern på Internet från den indiska pressen.

Surfa till dagstidningen
The Hindu News och *Frontline*.

www.the-hindu.com
www.frontlineonline.com

Sök /Search/ med sökorden Tirunelveli, Manjolai, Oothu, Singampatti, Bombay Burmah Trading Corporation, Organic Tea, Dalits, Veerappan...

Läs även Daliternas
- de förtrycktas -
hemsida i USA
<http://dalitstan.org>